

Sesijas dokuments

B9-0526/2023 }
B9-0527/2023 }
B9-0528/2023 }
B9-0529/2023 }
B9-0530/2023 }
B9-0531/2023 } RC1

13.12.2023

KOPIĢS REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts saskaņā ar Reglamenta 132. panta 2. un 4. punktu

nolūkā aizstāt šādus rezolūcijas priekšlikumus:

B9-0526/2023 (Verts/ALE)

B9-0527/2023 (PPE)

B9-0528/2023 (The Left)

B9-0529/2023 (Renew)

B9-0530/2023 (S&D)

B9-0531/2023 (ECR)

par valsts apvērsuma mēģinājumu Gvatemalā
(2023/3031(RSP))

Leopoldo López Gil

PPE grupas vārdā

***Pedro Marques, Javi López, Maria-Manuel Leitão-Marques, Alicia Homs
Ginel***

S&D grupas vārdā

RC\1292879LV.docx

PE756.709v01-00 }
PE756.710v01-00 }
PE756.711v01-00 }
PE756.712v01-00 }
PE756.713v01-00 }
PE756.714v01-00 } RC1

Jordi Cañas, Petras Auštrevičius, José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Olivier Chastel, Ilhan Kyuchyuk, Dragoș Pîslaru, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans

grupas “Renew” vārdā

Tilly Metz

Verts/ALE grupas vārdā

Anna Fotyga, Witold Jan Waszczykowski, Assita Kanko, Anna Zalewska, Elżbieta Kruk, Adam Bielan, Waldemar Tomaszewski, Joachim Stanisław Brudziński, Angel Dzhambazki

ECR grupas vārdā

Miguel Urbán Crespo

grupas “The Left” vārdā

Fabio Massimo Castaldo

**Priekšlikums Eiropas Parlamenta rezolūcijai par valsts apvērsuma mēģinājumu
Gvatemalā
(2023/3031(RSP))**

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas un jo īpaši 2023. gada 14. septembra rezolūciju par Gvatemalu: stāvokli pēc vēlēšanām, tiesiskumu un tiesu iestāžu neatkarību¹,
 - ņemot vērā Komisijas priekšsēdētājas vietnieka / Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2023. gada 21. un 28. augusta paziņojumus par prezidenta vēlēšanām Gvatemalā un 2023. gada 8. decembra paziņojumu par jaunākajām norisēm Gvatemalā,
 - ņemot vērā ES vēlēšanu novērošanas misijas 2023. gada 27. jūnija un 22. augusta sākotnējos paziņojumus un tās galīgo ziņojumu, kas tika iesniegts Gvatemalā 2023. gada 13. novembrī,
 - ņemot vērā ANO ģenerālsekretāra runaspersonas 2023. gada 8. decembra paziņojumu par jaunākajiem pavērsieniem Gvatemalas pārejā uz demokrātiju,
 - ņemot vērā ANO augstā cilvēktiesību komisāra *Volker Türk* 2023. gada 9. decembra paziņojumu, kurā nosodīti pastāvīgie mēģinājumi apšaubīt vēlēšanu rezultātus,
 - ņemot vērā Amerikas valstu organizācijas Ģenerālsekretariāta 2023. gada 8. decembra paziņojumu, kurā nosodīts apvērsuma mēģinājums Gvatemalā,
 - ņemot vērā Attīstības demokrātijā alianses (*Alliance for Development in Democracy*) 2023. gada 8. decembra paziņojumu, kurā pausts nosodījums darbībām, kuru mērķis ir atcelt vispārējās vēlēšanas, iejaukties demokrātiskajā vēlēšanu procesā un ignorēt to,
 - ņemot vērā Gvatemalas Tirdzniecības, rūpniecības un finanšu kameru koordinācijas komitejas (*Comité Coordinador de Cámaras Comerciales, Industriales y Financieras, CACIF*) 2023. gada 8. decembra paziņojumu par atbalstu demokrātijai, tiesiskumam, ievēlētajam prezidentam, ievēlētajai prezidenta vietniecei un visām 2023. gada 25. jūnija vēlēšanās ievēlētajām amatpersonām,
 - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. un 4. punktu,
- A. tā kā 2023. gada 28. augustā Augstākais vēlēšanu tribunāls paziņoja mierīgu un labi organizētu vēlēšanu oficiālos rezultātus un pasludināja, ka pēc 2023. gada 20. augusta prezidenta vēlēšanu papildu kārtas par Gvatemalas prezidentu un prezidenta vietnieci ir ievēlēti attiecīgi *Bernardo Arévalo* un *Karin Herrera* no partijas “*Movimiento Semilla*”;
- B. tā kā Augstākais vēlēšanu tribunāls 2. novembrī vēlreiz apturēja “*Movimiento Semilla*”

¹ Pieņemtie teksti, P9_TA(2023)0322.
RC\1292879LV.docx

juridisko reģistrāciju; tā kā, kopš *Bernardo Arévalo* tika apstiprināts par vienu no diviem prezidenta amata kandidātiem ar vislielāko balsu skaitu pirmajā prezidenta vēlēšanu kārtā, kas notika 2023. gada 25. jūnijā, Gvatemalas prokuratūra pret “*Movimiento Semilla*” vērš selektīvas un patvaļīgas juridiskās un procesuālās darbības; tā kā 24. augustā Amerikas Cilvēktiesību komisija noteica piesardzības pasākumus *Bernardo Arévalo* un *Karin Herrera* aizsardzībai;

- C. tā kā 2023. gada 8. decembrī Gvatemalas prokuratūra, galvenokārt Īpašās prokuratūras pret nesodāmību (*FECI*) vadītājs *José Rafael Curruchiche* un prokurore *Leonor Morales Lazo*, paziņoja, ka centīsies atcelt 2023. gada 25. jūnija vēlēšanu rezultātus, atsaucoties uz iespējamiem pārkāpumiem vēlēšanu iecirkņu balsu skaitīšanas protokolos (*acta 4*) visu piecu vēlēšanu ietvaros un provizorisko vēlēšanu rezultātu nosūtīšanas un paziņošanas sistēmā;
- D. tā kā prokurori arī paziņoja, ka pieprasa, lai Gvatemalas ievēlētajam prezidentam *Bernardo Arévalo* tiktu atņemta viņa imunitāte; tā kā Augstākā tiesa vēl nav lēmusi par šo jautājumu un Konstitucionālā tiesa vēl nav lēmusi par nepabeigtajām tiesas prāvām, kuru mērķis ir aizsargāt tiesības balsot;
- E. tā kā saskaņā ar Gvatemalas prokuroru veikto izmeklēšanu Kongresa deputāti 2023. gada 15. novembrī iecēla jaunus Augstākās tiesas tiesnešus no kandidātu saraksta, kas, iespējams, bija saistīts ar tirgošanos ar ietekmi;
- F. tā kā ievēlētais prezidents *Bernardo Arévalo* ir noraidījis šos nepatiesos apgalvojumus un uzskata tos par prokuroru mēģinājumu atzīt viņa uzvaru vēlēšanās par spēkā neesošu;
- G. tā kā Augstākā vēlēšanu tribunāla priekšsēdētāja *Blanca Alfaro*, kuras uzdevums ir atrisināt šādas situācijas, nekavējoties atbildēja prokuratūrai, ka vēlēšanu rezultāti nav maināmi un ir “spēkā esoši un apstiprināti”, un norādīja, ka cilvēki (kas uzvarējuši vēlēšanu sacensībā) ir noteikti jāakreditē un viņiem ir jāstājas amatā 2024. gada 14. janvārī;
- H. tā kā Augstākā vēlēšanu tribunāla priekšsēdētāja norādīja, ka jebkurš mēģinājums liegt ievēlētajām amatpersonām ieņemt amatus būtu uzskatāms par “konstitucionālās kārtības sabrukumu”;
- I. tā kā 2023. gada 1. decembrī četri Augstākā vēlēšanu tribunāla tiesneši pameta valsti dažas stundas pēc tam, kad Kongress nobalsoja par to, lai viņiem tiktu atņemta imunitāte, jo Kongresa deputātu vairākums nepārprotami mēģināja vēl vairāk iejaukties rezultātos, pilnībā ignorējot vēlēšanu gribu, kas tika pausta vēlēšanās;
- J. tā kā prokurori pastāvīgi mēģina saasināt šo krīzi, veicot pasākumus pēc savas iniciatīvas, bieži vien neievērojot Gvatemalas tautas gribu un Eiropas Parlamenta paziņojumus un rezolūcijas;
- K. tā kā Parlaments, ES un citi starptautiskie partneri ir nosodījuši aizliegumus kandidēt,

nepārtrauktos mēģinājumus atzīt vēlēšanu rezultātus par spēkā neesošiem, pastāvīgi īstenotos pasākumus ar mērķi noteikt kriminālatbildību neatkarīgiem tiesu sistēmas dalībniekiem un tiesu un prokuratūras iestāžu instrumentalizāciju;

- L. tā kā ģenerālprokurora birojs novembrī paziņoja par izmeklēšanu saistībā ar lielākoties mierīgi noritējušo demonstrāciju Sv. Karlosa Universitātē (*Universidad de San Carlos*) 2022. gadā; tā kā prokurori pieprasīja 27 apcietināšanas orderus aktīvistu, studentu, universitātes darbinieku, kā arī viena “*Movimiento Semilla*” locekļa arestam;
- M. tā kā pēc Gvatemalas iestāžu uzaicinājuma ES Vēlēšanu novērošanas misija un valstu novērošanas misijas novēroja visu vēlēšanu procesu un secināja, ka vēlēšanas ir pārredzamas un labi organizētas un nav nekāda pamata apgalvojumiem par krāpšanu; tā kā PV/AP Žuzeps Borels un OAS ģenerālsekretārs nesenos prokuratūras lēmumus raksturoja kā “valsts apvērsuma mēģinājumu”;
- N. tā kā mēģinājumi ignorēt vēlēšanu rezultātus ir izraisījuši masveida protestus; tā kā visiem kandidātiem, politiskajiem dalībniekiem, valsts iestādēm un tiesu sistēmai ir jāpieņem un jārespektē vēlēšanu griba;
- O. tā kā ģenerālprokurore *María Consuelo Porras*, īpašais prokurors pret nesodāmību *José Rafael Curruchiche*, tiesnesis *Fredy Raúl Orellana Letona* un prokurore *Cinthia Edelmira Monterroso Gómez* ir iekļauti Amerikas Savienoto Valstu sagatavotajā nedemokrātisko un korumpēto amatpersonu sarakstā;
- P. tā kā ES un Centrālamerikas asociācijas nolīgumā, kas vēl nav stājies spēkā, kā būtiska klauzula ir iekļauta “demokrātijas principu un pamattiesību ievērošana”,
 - 1. nosoda valsts apvērsuma mēģinājumu un prokuratūras pastāvīgos centienus, balstoties uz nepamatotiem apgalvojumiem par krāpšanu, atzīt Gvatemalas parlamenta un prezidenta vēlēšanu rezultātus par spēkā neesošiem un prasa nekavējoties izbeigt šādas darbības;
 - 2. noraida visas atsevišķu iestāžu īstenotās politiski motivētās darbības, kas nepārprotami pārkāpj Gvatemalas konstitūciju, tiesiskumu, vēlēšanu procesa integritāti un galvenos demokrātijas pamatprincipus, tostarp varas dalīšanas pamatprincipu;
 - 3. atbalsta ievēlēto prezidentu *Bernardo Arévalo* un prasa sakārtotu varas nodošanu, kuras rezultātā viņu 2024. gada 14. janvārī ieceltu par Gvatemalas 52. prezidentu;
 - 4. aicina kompetentās iestādes, galvenokārt Konstitucionālo tiesu, Augstāko tiesu, Augstāko vēlēšanu tribunālu, Kongresu un prezidentu *Alejandro Giammattei*, rīkoties, lai saglabātu konstitucionālo kārtību un tiesiskumu, noraidīt nepieņemamos mēģinājumus atzīt vēlēšanu rezultātus par spēkā neesošiem, nodrošināt vēlēšanās paustās Gvatemalas pilsoņu gribas ievērošanu un garantēt viņu pilsoniskās un politiskās tiesības, integritāti un drošību, tostarp ievēlēto amatpersonu tiesības tikt pienācīgi ieceltām amatā saskaņā ar starptautiskajiem standartiem un Gvatemalas likumiem;

5. uzsver, cik svarīgi ir saukt pie atbildības tos, kas kavē demokrātiju; šajā sakarībā aicina Padomi nekavējoties pieņemt mērķtiecīgus ierobežojošos pasākumus, tostarp attiecībā uz aktīvu iesaldēšanu un ceļošanas aizliegumu, tos vēršot pret (bet ne tikai) ģenerālprokurori *María Consuelo Porras Argueta*, FECI vadītāju *José Rafael Curruchiche Cacul*, tiesnesi *Fredy Raúl Orellana Letona*, FECI prokurori *Leonor Eugenia Morales Lazo* un prokuratūras ģenerālsekretāru *Angel Arnoldo Pineda Avila*, kuri apdraud 2023. gada vēlēšanu procesu Gvatemalā un sistemātiski izmanto tiesu iestādes, lai vājinātu tiesiskumu un noteiktu kriminālatbildību opozīcijas pārstāvjiem;
6. atgādina, ka tiesu iestāžu neatkarības respektēšana, politiskais plurālisms un vārda brīvība visiem Gvatemalas iedzīvotājiem ir pamattiesības, kā arī demokrātijas un tiesiskuma pamatpīlāri; pauž ārkārtīgas bažas par tiesiskuma stāvokļa pasliktināšanos Gvatemalā;
7. pauž bažas par prokuroru, tiesnešu, bijušās Starptautiskās komisijas pret nesodāmību Gvatemalā (*CICIG*) amatpersonu un neatkarīgo žurnālistu, tostarp *José Rubén Zamora*, patvaļīgu aizturēšanu; prasa nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot visus patvaļīgi aizturētos cilvēkus, kā arī atcelt visas pret viņiem izvirzītās nepamatotās kriminālpasūdzības; atgādina Gvatemalas iestādēm, galvenokārt prokuratūrai, ka vajadzētu atturēties no jebkādiem mēģinājumiem kavēt to cilvēktiesību aizstāvju, tiesu iestāžu darbinieku un žurnālistu darbu, kuri ir izmeklējuši un atklājuši korupcijas gadījumus, cilvēktiesību pārkāpumus un varas ļaunprātīgu izmantošanu;
8. aicina Eiropas Ārējās darbības dienestu, dalībvalstis un ES delegāciju Gvatemalā turpināt uzraudzīt situāciju valstī, tostarp prokuratūras, Konstitucionālās tiesas un Augstākās tiesas lēmumus, līdz būs panāktas skaidras un ticamas garantijas tam, ka tiek respektēta 2023. gada 25. jūnija vispārējās vēlēšanās un 2023. gada 20. augusta prezidenta vēlēšanu pēdējā posmā paustā vēlēšanu griba; pauž atbalstu darbam, ko pašreiz veic *OAS* Īpašā misija, lai ar *OAS* Pastāvīgās padomes pilnvarām palīdzētu prezidenta pilnvaru nodošanas procesā;
9. mudina Gvatemalas kompetentās iestādes īstenot ES vēlēšanu novērošanas misijas ieteikumus, jo īpaši tos, ar kuriem novērš tiesiskuma, varas dalīšanas un cilvēktiesību un politisko tiesību veicināšanas jomā konstatētās nepilnības;
10. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, PV/AP, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, *OAS*, ANO, Gvatemalas iestādēm un *PARLACEN*.